Q. D. B. V.

THESES SELECTIORES

ex

PHILOSOPHICIS ET MEDICIS,

RECTORE ACADEMIÆ MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO VVILHELMO,
ELECTORATVS BRANDENBVRGENSIS HEREDE &c. &c.

PRÆSIDE

DN. FRIDERICO HOFFMANNO
Medicinæ & Philosoph. Natural. P. P. Medico Electorali
Aulico, Collegii sui h. t. Decano,
Patrono ac Promotore meo æstumatissimo
D. Novembr. cIɔ Iɔc Ic. horis antemeridianis
In Auditorio Majori
Eruditorum censuræ submittit

R. G. CLAMER.
Oldenb. Westph.

HALÆ,
Typis Johannis Jacobi Krebsii, Acad. Typogr.

VIRIS
PRÆNOBILISSIMIS, AMPLISSIMIS, ATQUE CONSULTISSIMIS

DNNIS CONSULIBUS
DIEDERICO GUNTHERO,
E T
DUNKERO,
NEC NON
SYNDICO VOSSIO,
CÆTERISQUE PATRIBUS CONSCRIPTIS CLARISSIMIS

Hanc thesium dissertatiunculam in memoriam sui submissè offert

R. G. CLAMER.

Q. D. B. V.

THESES SELECTIORES EX PHILOSOPHICIS,

I.

INter innumeras logicas ſeu artes raciocinandi & cogitandi talis adhuc deſideratur, quæ regulas exhibeat perſpicuas, quibus copioſisſimi in theologicis moralibus phyſicis, medicis errores commisſi planisſime oſtendi & detegi posſint, & mens ab erroribus ulterius committendis ſe cavere diſcat.

2. Unica perfectio mentis noſtræ conſiſtit in inquiſitione veritatis.

3. Principium omnis veritatis & ſapientiæ rectisſime eſt dubitatio, quoniam animum ad videndam veritatem

præparat præſcindendo noxioſisſima præjudicia autoritatis philavtiæ & præcipitantiæ.

4. Unicus & eſſentialis character veritatis eſt intimus mentis conſenſus atquè convictio.

5. Quæcunque aſſertio non invenit conſenſum & ad convictionem mentem humanam perducit, ſed dubitationem relinquit, illa non cognoſcitur ut vera.

6. Mens veritatem non percipere ac intime penetrare poteſt niſi per ideas.

7. Omnis itaque ſcientia conſiſtit & verſatur in ideis rerum.

8. Idea nihil aliud eſt quam veſtigium rei externæ cerebro impreſſum.

9. Nul-

9. Nullæ dantur ideæ rerum menti connatæ, nihilominus menti humanæ â natura inſita quædam vis æquabilis eſt verum videndi illiquè aſſentiendi, & eſt portio relicta imaginis divinæ qua homo diſtinguitur â beſtia.

10. Si homo agit contra internam convictionem veri & juſti agit contra conſcientiam.

11. Omnis idea pro fundamento & origine & cauſa habet objecta externa quæ mediantibus ſenſibus in cerebro ſui veſtigium relinquunt.

12 Rectisſime dicitur â veteribus nihil eſſe in intellectu quod non prius fuit in ſenſu i. e. originaliter & cauſaliter, unde homo ſenſibus carens omni veritate deſtituitur.

13.

13. Ideæ commodissimè distinguuntur in passivas & activas.

14. Passivæ appellantur quas objecta externa necessariâ quadam actione producunt mediantibus sensoriis in ipsâ mente & dici possunt sensuales.

15. Activæ vocantur illæ, quas ipsa mens ex se libera circa sensuales operatur, has variis rationibus abstrahendo, comparando, subtrahendo.

16. Scientia physices, chymiæ anatomiæ & medicinæ maximam partem fundatur ideis sensualibus. Mathesis autem pura & metaphysica in activis & intellectualibus maxime est occupata.

17. Ideæ sensuales menti oblatæ perci-

cipiuntur & ad facultatem mentis imaginativam & memoriam ſpectant, ideæ autem intellectuales concipiuntur & ad intellectum activum purum & judicium pertinent.

18. Perceptio ſola ſenſualis fallit in judicando: ſeu potius voluntas judicandi ex ſolis perceptionibus ſenſualibus & inde concludendo ad ipſam rerum naturam perſcrutandam fallit & fallitur.

19. Cum effectus ſemper diſtinctum quid ſit â cauſa, hinc perperam â pluribus concluditur, effectus ſive certos motus in ſpiritibus animalibus ſuſceptos & inde dependentes ſenſationes v. g. caloris, frigoris, doloris, dulcedinis, attractionis exiſtere formaliter & emi-

nen-

nenter in objectis externis tanquam causis.

20. Mens nostra præter potentiam passivam percipiendi & activam concipendi, instructa etiam est facultate fingendi sive imaginante, dum varias de novo producit & componit occasione sensualium ideas, quæ tamen non deprehenduntur in re ipsâ.

21. Usum habet hæc fixio in elicienda rerum naturalium probabilitate ubi sensibus non penetrare possumus, & ex eo oriuntur hypotheses.

22. Bona hupothesis supposita debet habere intelligibilia cohærentia secundò solvi & explicari debent exinde incogniti effectus atque phænome-

mena ut nulla sequatur absurditas.

23. Præcipua regula in inquirenda veritate & detegendis erroribus est, ut quis bene noscat distinguere Ideas fictas & entia imaginativa ab ideis veris & entibus intellectus atque conceptus.

24. Omnes ideæ fictæ sunt obscuræ, nec facile â quovis capi & intelligi possunt, veræ autem sunt perspicuæ faciles & statim concipiuntur.

25. Ideæ, quæ non desumtæ sunt ex ipsis rebus extra mentem existentibus, plerumque sunt fictæ.

26. In scientia physica perperam rerum naturalium phænomena explicantur ex ideis in mente formatis; cum

potius ipsæ ideæ prius ex rebus naturalibus desumi debeant.

27. Falsum est axioma: in idea certa cujusdam rei in mente formata includi & involvi etiam statim existentiam rei externam.

28. Ubi sensus & intellectus deficit, ibi plerumque homines incipiunt fingere.

29. Cum scientia nostra versetur in ideis claris & evidentibus, ideo opus est, uti vocabulis, quæ idearum in mente existentium sigilla esse debent, claris & perspicuis, quæ similem mox producant in mente ideam.

30. Voces obscuræ, quæ non vulgaribus terminis explicari & definiri possunt

ſunt, plerumque teſtantur de ideis fi-
ctis.

31. Origo innumerabilium errorum eſt, quod quivis ſecundum arbitrium ſuum vocabulis attribuat certas notiones.

32. Complures controverſiæ ſtatim deciduntur, & veritas plana & facilis ſit, quando terminis vulgaribus & ſimplicisſimis utimur.

33. Fons errorum innumerabilium eſt, quod homo limites intellectus ſui neſciat; ſed ultra ipſos promovere ſcientiam velit.

34. Cauſa præcipuorum errorum in phyſicis & theologicis eſt exiſtimare illas res, quæ mente abſtrahi poſſunt &

diſtinctæ ſunt, eſſe etiam extra mentem res ſeorſim exiſtentes.

35. Error maximus & vulgaris philoſophorum eſt, quod naturam & eſſentiam corporum penetrare velint; cum nullam ſubſtantiam, tam ſpiritualem quam corpoream cognitam habeamus.

36. Rerum creatarum ſubſtantiam, vim & eſſentiam unum idemque eſſe ſtatuimus.

37. Optime phyſicus & medicus procedit, quando conſequentias deducit ex iis rebus, quæ ſenſu & ratione certæ ſunt, & per gradus non per ſaltum compoſita reducit ad ſimplicia & principiis propiora.

38. Va-

38. Vana eſt philoſophandi ratio quando Medici Carteſiani allaborant rerum naturalium effectus morborum cauſas, remediorum modum agendi ex magnitudine, figura, ſitu particularum explicare.

39. Phyſicus & medicus contentus eſſe debet, quando effectus naturales per cauſas proximiores explicat, quamvis omnia conſtent ex certa magnitudine, figura, ſitu partium, impoſſibile tamen eſt, propter imbecillitatem ſenſuum & hinc etiam raticionandi defectum penetrare intimam ſtructuram & unionem partium præſertim minimarum.

40. Omnis ſcientia ſyllogiſtica arith-

metica algebraica ratiocinandi & judicandi de rebus, conſiſtit in eo unico; quod ſicuti æqualium, ita & inæqualium, una eademque inter ſe ſit ratio & proportio.

THESES SELECTIORES
EX MEDICIS.

I.

ET animus & corpus eſt ſubjectum medicinæ: & moralitas ac motus atque aptitudo animi dependet maximam partem à ſanguinis circulo.

2. Circulatio ſangvinis diverſa eſt ratione temperamentorum, ætatum, habitus corporis, vitæ generis, diſpoſitionis hæreditariæ, regionum, alimentorum.

3. Sin-

3. Singula temperamenta, ætates, habitus corporis, vitæ genera, regiones, alimenta, diſpoſitiones ex ſemine parentum, habent ſuas peculiares mores, inclinationes, vitia, virtutes, ingenia & variant ratione ipſorum.

4. Qui vult corpus ſanum ſervare & ægrotans reſtituere, merito philoſophus & medicus eſſe debet.

5. Antiquisſimi medici paucis herbis & philoſophiæ præceptis utebantur in morborum ſanatione.

6. Vitæ & ſanitatis unicum fundamentum eſt liber & æqualis ſanguinis & humorum motus per corporis minima.

7. Fundamentum omnium morborum

rum est inæqualis vel impeditus sanguinis & humorum circulus.

8. Principium movens omnium animantium & corporis nostri rectissime juxta Hippocratem deducitur ab aere purissimo sive æthere.

9. Seminalis spiritus ex quo animalia oriuntur nihil aliud est, quam subtilissima aëris portio, in qua delineatæ sunt ideæ omnium partium istius animantis in quo semen fuit generatum.

10. Cum vita nostra consistat in motu sanguinis, nullus autem motus fieri possit nisi sit proportio inter movens & mobile; Hinc facile concluditur convenientem quantitatem, qualitatem & viarum debitam dispositionem requiri, ut homo sit sanus.

11.

11. Plethora, intemperies ſive cacochymia & obſtructio ſunt plerumque cauſæ antecedentes morborum.

12. Sanguis bonùs & ſatis fluîdus, licet ſit copioſus, per ſe rarò cauſa morborum eſt.

13. Venæſectio præſentisſime imminuit plethoram, hinc ubi periculum in mora, adhiberi debet.

14. Largior venæſectionis uſus corpora infirmat, ipſaque variis morbis & epidemicis malis obnoxia reddit.

15. Præſtat parciori victu, ac motu intenſiori, ſanguinis quantitatem exceſſivam imminuere, quam venæſectione, niſi periculum ſit in mora.

16. Cauſa morborum immediata plerumque eſt motus ſpirituum & humorum præternaturalis.

17. Solum acidum & viſcidum cauſam morborum proximam eſſe, ſufficientibus rationum momentis adſtrui nequit.

18. Omnes morborum motus febre & ſpasmo maxima ex parte continentur.

19. Omnes motus morboſi in bonum inſtituuntur finem.

20. Febres & ſpasmi non tantum ab acrimonia ſanguinis, verum potisſimum à ſanguinis ſtaſi & motu ejus impedito naſcuntur.

21. O-

21. Omnis hæmorrhagia pro fundamento habet impeditum ſanguinis motum.

22. Remedia, quæ menſium & hæmorrhoidum obſtructionem ſanant, uti ſunt temperata volatilia, martialia, extracta amara, ſalina, nitroſa, illa etiam præſervant à nimiis hæmorrhagiis.

23. Decem ad ſummum remedia apta ſunt, omnis generis morbos internos tutò & feliciter propulſare.

24. Nullum datur remedium, quod ſolum aptum ſit morbum certum ſanare.

25. Applicatio remediorum ratione doſeos, temporis, ordinis, continuatio-

tionis, genuinum eſt & eſſe debet arcanum medicorum.

26. Medicamenta Galenica plus valent in morbis acutis, chymica in chronicis.

27. Qui probe ſcit motus inſtituere & illos ſedare, ille optimus eſt medicus.

28. Medicus plus circa motus quam correctionem materiæ operari debet.

